

NOTICIAS DE ACTOS

XIX CONGRESO INTERNACIONAL DO CIRIEC.

Vense de celebrar nas datas comprendidas entre o 15 e o 17 de Xuño pasado, o 19 CONGRESO INTERNACIONAL DO CIRIEC (Centro Internacional de Investigación e Información sobre a Economía Pública, Social e Cooperativa), no que esta Asociación tivo a ocasión de participar. Por unha banda coa presentación da ponencia “Introducción al caso de las posibilidades laborales de la mujer no urbana en Galicia, tomando como referencia las cooperativas de confección” onde a nosa compañeira Kellie C. Germond facía unha reseña do novo traballo sobre o textil, e pola outra coa miña asistencia ó congreso como axente de prensa.

A primeira nota salientable dunha reunión destas características (ó redor de 600 congresistas que se deron cita no Palau da Música e congresos de Valencia) é a cuestión da súa necesidade. ¿Cal é o obxecto dunha xuntanza que move cifras millonarias?

A resposta debера ser que este tipo de congresos ten como obxecto a discusión e posta en común das diferentes investigacións, traballos e opinións ó redor do concepto de Economía Social, da súa situación e perspectivas. En definitiva dar a coñece-los estudos levados a cabo polos asistentes e tratar de sacar algo en limpo. Sen entrar en xuízos de valor, frecuentemente a opinión máis extendida é que este tipo de congresos dan como resulta a acumulación de carpetas, documentos e papeis únicamente aproveitables para estudiosos do caso pero que non se reflexan na resolución dos problemas concretos.

Con independencia disto, o obxectivo da nosa Asociación foi dar a coñece-los estudos levados a cabo no cooperativismo textil galego, abordados pola nosa publicación *Cooperativismo e Economía Social* e a importancia fundamental do papel xogado pola muller neste sector da nosa economía. En relación con isto, unha das actividades que a Asociación tiña en perspectiva era a elaboración, posta a punto e execución dun Programa da Muller co fin de estudia-las posibilidades de autoocupación e proxectos empresariais viables para ela. Proxecto que tivo que ser, de momento, posposto debido á escaseza de medios e o volume de traballo, pero que espera ser retomado en calquera momento de haber persoas interesadas no caso que asuman o seu desenvolvemento.

O segundo obxectivo era establecer un primeiro contacto coas xentes e entidades da Economía Social valenciana e cos asistentes ó Congreso. Contacto que consideramos sen nengunha dúbida máis fructífero e compensador. Vaia por diante o noso agradecemento e o meu en particular (non quixera esquecer a ninguén) para as amigas e amigos do CIRIEC, da Federació Valenciana d'Empresas Cooperatives de Treball Associat e como non, do Institut de Promoció i Foment del Cooperativisme.

Polo que respecta ós temas de principal interese do Congreso destacamos os seguintes:

— Non existe un marco conceptual que permita diferencia-la economía social claramente do resto dos sectores. E aínda que o Sr. Lagares Calvo insista, nos permitimos expoñe-las nosas máis serias dúbidas a que as caixas de aforros cumpran unha función social e polo tanto pertencan á Economía Social.

— Cuantitativamente a Economía Social tivo un desenvolvemento desigual e parece ter un peso económico superior ó que en principio parecía (da orde do 1/4 do investimento na CEE e o 20% do emprego) (Naturalmente coa salvedade expresada no punto anterior). Parece asimesmo que axuda eficazmente á distribución da riqueza, pero foi un movemento incapaz de estruturarse eficazmente.

— Chamada ó traballo conxunto dos investigadores e empresarios cooperativos xa que a nova Europa non se concibe sen Economía Social.

— Contexto de crise e inestabilidade, de economía global que presupón actuacións para saír do mercado local e nacional e integrarse nun mercado único. Punto este de especial interese e dificultade para os bancos e entidades de crédito cooperativos.

— Os graves atrancos das cooperativas agrícolas, en concreto, os prezos do leite, fan que a cooperativa non solucione os problemas dos socios, co que estes non se senten cooperativistas nin membros da súa organización.

— A reformulación dos principios cooperativos debe conquistar eficiencia económica pero tamén distribuidora de riqueza. Mante-la subordinación do capital social á finalidade cooperativa e á democracia social é, xa que logo, fundamental. Asimesmo as cooperativas deben ofertar no mercado activos financeiros actuais que fagan delas empresas competitivas.

— A crise da empresa pública e máis concretamente da empresa monopolística estatal (pouca innovación tecnolóxica, relaxación na xestión, caída dos prezos) leva a cuestionarse se unha intervención estatal na prestación social debe ser mediante este tipo de empresa.

Ábrese un campo importante para Cooperativas, Asociacións, Fundacións, SALES, onde a participación de traballadores, consumidores e usuarios provoquen acción social, relativizando a importancia da titulariedade.

As condicións que deberían en calquera caso cumprir estas empresas sería o axeitado dimensionamento, xestión profesional, formación e (I+D).

Finalmente, máis que unha simple enumeración de temas que non aclara demasiado, considero máis práctico que as persoas interesadas se poñan en contacto con esta Asociación xa que aquí teñen as ponencias ó seu dispor.

Tino Gago Conde

PROGRAMA DE FORMACIÓN PARA CADROS DE XESTIÓN DE COOPERATIVAS

A Asociación Para a Economía Social, a instancias da Consellería de Traballo da Xunta de Galicia e coa colaboración da Universidade de Vigo, ten elaborado e está a desenvolver un Programa de Formación para Cadros de Xestión de Cooperativas co que se pretende atender as necesidades recoñecidas de formación nas empresas, asociacións e xentes da economía social. Os destinatarios serían por unha banda traballadores, cadros en activo das empresas da economía social e pola outra, outros colectivos interesados como estudantes, profesores, asesores, profesionais, etc.

Os principais obxectivos son:

1º Formar equipos capaces de concebir e poñer en práctica un plan, unha estratexia e afrontar os problemas e darlles saída en conxunto.

2º A elevación da formación técnica-empresarial e empresarial-societaria segundo as necesidades reais concretas.

3º Capacidade de xestionar as decisións, proxectos e comportamentos grupais.

Polo que respecta ó contido e deseño, o programa ofrece 7 liñas de actuación que comprenden cada unha varios sub-programas independentes, tal e como detallabamos no exemplar que foi distribuído ás cooperativas:

1.— DISTINGUI-LO COOPERATIVISMO E A ECONOMÍA SOCIAL

Trataríase da 1ª liña introductoria de achegamento a noción do cooperativismo e a Economía Social, da súa reflexión e maduración de proxectos concretos.

2.— EXERCE-LA AUTOXESTIÓN

Trátase nesta liña de achegar ós membros e interesados ás características

e principios de actuación da cooperativa, para fomentar a participación, iniciativa e motivación dos seus membros.

3.— PROMOVE-LAS RELACIONES SOCIETARIAS

Preténdese con esta liña explicar brevemente aspectos básicos de organización e asunción de tarefas con obxectivo de funcionalizar o traballo en grupo.

4.— MELLORA-LA CAPACIDADE PROFESIONAL E DE XESTIÓN EMPRESARIAL

Os obxectivos específicos son ofrecer vías progresivas de acceso ós coñecementos dos subsistemas empresariais.

5.— INTERCOOPERACIÓN

Definir o asociacionismo empresarial-cooperativo e suxerir a posibilidade de agrupación con intereses económicos comúns, son os obxectivos desta liña.

6.— ANÁLISE ORGANIZACIONAL

A liña 6 ten como obxectivo analizar a organización e funcionamento da Cooperativa ata chegar a formulacións estratéxicas e introducirse na perspectiva como fundamento do éxito empresarial a longo prazo.

7.— CURSO AVANZADO

A liña 7 ofrece un curso avanzado de Formación de Cadros de Xestión de Empresas da Economía Social que ten como obxectivo unha formación avanzada na Cultura Empresarial e na elaboración de Estratexias, levada a cabo por expertos nas diferentes materias e dirixido tanto a directivos de empresas cooperativas, membros de Consellos Rectores como a formadores, Licenciados e xentes do mundo cooperativo cun certo nivel de coñecementos.

O programa foi enviado ás cooperativas do país e a diversas Institucións que entendimos aíns. As fichas de demanda foron analizadas e puxémonos en contacto cos solicitantes, atopándonos con solicitudes moi diversas, que inclúen a socios e dirixentes de cooperativas xa constituídas, así como as de promotores de novas empresas. Na actualidade estase elaborando o calendario para impartir o programa e establecendo os primeiros contactos coas cooperativas, co profesorado e con exper-

tos de diferentes Comunidades Autónomas que colaboran nalgún programa determinado. Algún dos programas xa foi desenvolto e estamos á espera da finalización dos trámites na concesión da subvención para aborda-los restantes.

Tino Gago Conde

*INFORME DO PRESIDENTE DA ASOCIACIÓN PARA A ECONOMÍA SOCIAL
QUE SE PRESENTOU A ASEMBLEA ANUAL DO 12 DE MARZO DE 1.992*

1. Balance da actividade realizada

Ata hoxe, a APES

1.1, Editou semestralmente *COESGA*, estando no prelo o nº 5(I-VI-92), cumprindo satisfactoriamente o seu obxectivo de expandi-la cultura empresarial, estratéxica e cooperativista que se propuxo. A publicación empeza a acadalo nivel científico e de opinión, e neste nº 5 cumía as súas aspiracións coma revista primaria e impulsora de estudos. Inda sendo unha palanca de aglutinamento dos sectores interesados sobre o tema, podemos dicir que neste eido tivemos menos éxito, manténdonos nunha saudade que só recentemente empezamos a remontar.

Tamén:

Desenvolveu as liñas de estudo e investigación,

1.2, *Directorio e historia do cooperativismo en Galicia*, que tiña como fonte fundamental os datos do rexistro, e que serviu tanto para constituir un directorio de cooperativas como para unhas referencias claras á historia, dimensións e realidade actual.

1.3, *Diagnóstico do cooperativismo textil en Galicia*, auspiciado pola Universidade de Vigo, cuns resultados medianos, debido ó escaso cumprimento dos compromisos adquiridos. A este respecto haberá que reformularse as formas nas que se establecen liñas de investigación, de forma que se aproveiten mellor os medios e prioridades que se establezan.

Tamén:

1.4, *Creou unha mínima infraestrutura* consistente nunha precaria pero imprescindible biblioteca e unha rede de intercambios con 20 institucións; unha rede relacional que son de bastante axuda na consecución dos seus fins.

1.5, *Organizou as Xornadas de cooperativismo na confección, Vigo, 13 e 14 de Decembro*, que valeron para unha refelexión estratéxica sobre o sector, e mais para a elaboración dun programa que vai ser defendido pola AES.

Por fin, *estableceu as bases para un convenio coa Consellería de Traballo*, para os proxectos da asociación e máis para o desenvolvemento dun programa de formación de cadros solicitado pola Consellería.

2. *Compromisos e proxectos para os próximos dous anos*

2.1, *Consolidación da revista COESGA*, xa que segue a se-lo aglutinante dos sectores da economía social e os interesados nela, así como o seu soporte. Ademais, interesa a ampliación dos seus intereses ó planeamento, ó medrío, ós proxectos empresariais e á galeguización das relacións comerciais. Esta consolidación farase tanto co lanzamento das liñas de investigación, formación e estudio que de suso se referencian como co intento de formarmos un equipo de estudos e un gabinete de prospectiva sobre a economía galega. A consolidación de Coesga farase:

- Unha campaña de subscricións.
- A ampliación do seu cadro de promotores.
- A ampliación da mesa nun comité de lectura, consolidando un 25% do espacio da mesma coma artigos de carácter cientista.

2.2, *Lanzar e continuar tres grandes liñas de estudio:*

2.2.1 *Planeamento e prospectiva sobre a economía e a empresa galega.*

2.2.2. *Insistencia na Economía Social:*

- A. O textil, primeira prioridade.
- B. Actualización de datos sobre coop.
- C. Outras formas de economía social (SAL, mutuas, OP, xuntas de montes, ILE, DR, SAT, Asociacións,...)
- D. A muller: posibilidades de autoocupación e proxectos empresariais viables para ela.
- E. Outras posibilidades de expansión para a economía social.
- F. Historia de casos: Saralegui, Cogalco, Coren...

2.2.3. *Ordenamentos sectoriais.*

2.3, *Lanzamento dun programa de formación de cadros*, que terá por obxectivos tanto eleva-la cultura empresarial da economía social como colaborar ó vizo dos proxectos empresariais no seu seo. Está elaborado e xa no prelo o esquema do programa e en curso de negociación para a súa financiación e realización, incluíndo un equipo de técnicos que o desenvolva —coordenado por Constantino Gago Conde—